

- تۆ ئازادىت كە پىرىار بەدەيت بە تەلەفۇن لەگەل پارىزەرەكەت قىسە بىكەيت، و داۋاى ئەۋە دەكرىت دىمانەكە دەستى پى بىكرىت.
- دەتوانىت لە شونى دىمانە چاۋەرى بىت ھەتا پارىزەرەكەت دەگات.

D. يارمەتتى ياساى لە ماۋە دىمانە دا

پارىزەرەكەت دىنباى دەكات لە ئەم بابەتانەى خوارەۋە:

- مافى تۆ بۇ بىدەنگمان و خۇ بە تاوانبار نەزانىن رىزى لى دەگىردىت.
- شىۋازى مامەلە كىردن لەگەل تۆ لە ماۋە دىمانە، و ئەۋەى كە ئايا لە ژىر فشارى نەگونجاۋ دا يت يان نە؛
- ئەۋەى كە مافەكانت روون دەكرىنەۋە بۇت و دىمانەكان بەرىكۆپىكى بەرىۋە دەچن.

ئەگەر پارىزەرەكەت لەسەر ئەم بابەتانە تىبىنى ھەيت، دەتوانىت داۋا بىكات دەستبەجى لەنىو بەياننامەى دىمانەى پۇلىس دا تۇمار بىكرىن. رەنگە پارىزەرەكەت داۋا بىكات كە لىكۆلىنەۋە يان پىرسوچۋىكى تايىت بىكرىت يان لەگەل كەسىكى تايىت دىمانە بىكرىت. رەنگە ئەۋ داۋاى روونكر دىمانە بىكات سەبارەت بە ئەۋ پىرسىارانەى كە دەكرىن. رەنگە ئەۋ ھەندى تىبىنى و بۇچوون سەبارەت بە لىكۆلىنەۋە و دىمانە دەبىرىت. ئەۋ رىگەى پى نادىت بەچىگەى تۆ ۋەلامى پىرسىارەكان بىداتەۋە يان رىگە بىكرىت لە ئەنجامدانى دىمانە.

1. مافى راۋىژكارى نەپىنى لەگەل پارىزەرەكەت و ۋەرگرتنى يارمەتتى ياساى لە ماۋە دىمانە دا

A. كەى؟

- مافى ئەۋەت ھەپە كە بەرلە دىمانە لەگەل پارىزەرەكەت راۋىژى نەپىنى بىكەيت و لە ماۋە دىمانە دا يارمەتتى ياساى ۋەرگىرت.
- ئەگەر ئەۋ تاۋانبارە يان پىشپىلكارىانە كە لەبارەيانەۋە لەگەل دىمانە كراۋە، بە جۇرىك شىۋاى سزادان بن، بەپى ئەۋ پىرسەپە كە لە بەشى C دا دىبارى كراۋە سزا دەدرىن.

B. كام پارىزەرە؟

- تۆ ئازادىت كە لەگەل پارىزەرەكەت كە خۇت دەتەۋىت راۋىژ بىكەيت.
- بەپى ھەندى مەرجى ياساى، دەتوانىت لە چوارچىۋەى سىستەمى ياساى دا، داۋاى پارىزەرەكەت بىكەيت، كە ھەموو يان بەشىكى بەخۇراپى دەيت. دەتوانىت داۋاى ئەۋ فۇرمە بىكەيت كە مەرجەكانى ۋەرگرتنى يارمەتتى ياساى تىدا نووسراۋە. لەم حالەتە دا دەبى لە نووسىنگەى يارمەتتى ياساى نەنجومەنى پارىزەرەكان داۋا بىكەيت كە پارىزەرەكەت بۇ تەرخان بىكات.

C. راۋىژى نەپىنى چۇن ئەنجام دەدرىت؟

ئەگەر داۋەتنامەت بۇ نىردراپىت، و تىدا مافەكانى ژمارە 1 تا 4 نووسراپىت و وتراپىت كە ئەۋان ۋاى دادەنن بەرلەۋەى لە دىمانەكە نامادە بىت لەگەل پارىزەرەكەت راۋىژت كىردوۋە:

- ئىتر مافى داۋاخستنت پى نادىت چۈنكە پىشتر دەرفەتى ئەۋەت ھەبوۋە كە لەگەل پارىزەرەكەت راۋىژ بىكەيت.
- ئەگەر نەتەۋىت پارىزەرەكەت يارمەتت بىدات، دەبى پىت بوتىت كە مافى ئەۋەت ھەپە ھەتا كاتى دەستپىكرىنى دىمانە بىدەنگ بەمىنەۋە (ھەرۋەها خالى 3 بىنە).

ئەگەر داۋەتنامەت بۇ نەنردراۋە يان داۋەتنامەى نانەۋاوت بۇ نىردراۋە:

- دەتوانىت تەنبا يەك چار داۋا بىكەيت كە دىمانەكە داۋاخىرت بۇ رۇژىك يان كاتىكى تر بۇ ئەۋەى بتوانىت لەگەل پارىزەرەكەت راۋىژ بىكەيت.

- تۆ دەستبەسەر نىت و ئازادىت ھەركات بتەوئىت پىرۆيت.
- لە ماوہى دىمانە دا، دەتوانىت ئەو بەلگەنامانە بە كار بھىننىت كە لاى خۇتن، تا رادەبەك كە نەبىتتە ھۆى دواكەوتنى دىمانەكە. تۆ دەتوانىت، لە ماوہى دىمانە يان دواى دىمانە، داوا بىكەيت ئەم بەلگەنامانە بىخىنە سەر ئىفادەى دىمانەى پۆلىس يان بىرئىن بە تۆمارگەى دادگا.

5. لە كۆتايى دىمانە دا

لە كۆتايى دىمانە دا، تىكسىتى دىمانەكەت پى دەدرىت كە بىخوئىننەوہ. ھەروہا دەتوانىت داوا بىكەيت كە بىخوئىننەوہ بۆت.

پرسىيارت لى دەكرىت كە ئايا شىنكى ھەيە كە لە ئىفادەكەت دا بىگۆرىت يان زىادى بىكەيت.

6. يارمەتئى وەرگىرى زارەكى و مافى وەرگىران

- ئەگەر ناتوانىت لەو زمانەكە تىبگەيت يان قسەى پى بىكەيت، يان ئەگەر كىشەى بىستىن يان قسەكردنت ھەبىت، وەرگىرىكى سوتىندىراوت بۆ بانگ دەكرىت بۆ ئەوہى لە كاتى دىمانەكەدا يارمەتئىت بدات . ئەم يارمەتئىيە پى بەرامبەرە.
- لەوانەيە داوات لىبىكرىت ئىفادەكەت بە زمانى خۆت بنوسىت.
- ئەگەر نەتوانىت لە زمانى پرۆسەى ياساپى تىبگەيت، ئەوا مافى ئەوہت ھەيە كە بىرگە پەيوەندىدارەكانى فەرمانى دەستگىركردن و بانگھىشتنامە و بىيارى دادگاى بۆ وەرگىردىت بە زمانىكە كە دەتوانىت لى تىبگەيت. ئەم يارمەتئىيە پى بەرامبەرە.

تۆ دەتوانىت ئەم روونكر دنەوہى مافەكانت لاى خۆت ھەلبىكرىت.

E. دەتەوئى چاوپۆشى بىكەيت لە ئەم مافەت؟

تۆ ناچار نىت كە داواى راوئىز لەگەل پارىزەر بىكەيت يان داواى وەرگرتنى يارمەتئى لە پارىزەر بىكەيت.

دەتوانىت بە وىستى خۆت و داواى بىركردنەوہى پىويست چاوپۆشى بىكەيت لە بەكارھىنانى ئەم مافەت، ئەگەر:

- تۆ لە تەمەنى ياساپى دا بىت؛
- داواى ئەوہى كە تۆ بەلگەيەكەت بۆ ئەم مەبەستە واژۆ كرد و رىكەوتى واژۆكردنت لەسەر نووسى.

2. راگەياندىنى كورتەيەك لەبارەى تاوانەكان

- تۆ مافى ئەوہت ھەيە كە بەكورتى زانىارىت پى بىرئىت لەبارەى ئەو تاوانانەى كە لەسەريان لەگەلت دىمانە دەكرىت.

3. مافى بىدەنگ مانەوہ

- لە ھىچ قۇناخ و كاتىك دا كەس ناتوانىت تۆ ناچار بىكات كە خۆت بە تاوانبار بزانىت.
- داواى ئەوہى كە تۆ ناسنامەى خۆت راگەياندى، دەتوانىت پىيار بەدەيت كە ئىفادەيەك پىشكەش بىكەيت، وەلامى ئەو پرسىيارانە بەدەيتەوہ كە دەكرىن يان بىدەنگ بىننىتەوہ.

4. مافەكانى تر لە ماوہى دىمانە دا

- دىمانە خۆى بە چەند دانە راگەياندىن و بەياننامە دەست پى دەكرىت. جيا لە دووبارە راگەياندىنى كورتەيەك لەبارەى تاوانەكان و مافى تۆ بۆ بىدەنگمان، ھەروہا ئاگادار دەكرىتتەوہ كە:
- دەتوانىت داوا بىكەيت ھەموو ئەو پرسىيارانە كە لىت كراون و ھەموو ئەو وەلامانەى كە تۆ داوتتەوہ رىكە بەو شىوہى كە وتووتتە تۆمار بىكرىن؛
- تۆ دەتوانىت داوا بىكەيت كە لىكۆلئىنەوہ يان پرسوچۆيەكى تايبەت بىكرىت يان لەگەل كەسىنكى تايبەت دىمانە بىكرىت؛
- ئەو ئىفادانەى كە داوتتە وەككو بەلگە لە بەردەم دادگا بە كار بھىنئىن.